

Številka: 010-37/2018

Datum: 28.05.2019

ZAPISNIK 3. seje Sveta NVO

ki je potekala 28.05.2019, s pričetkom ob 13.00 uri v sejni sobi 205.

Lista prisotnosti je priložena in je sestavni del tega zapisnika.

Dnevni red:

1. Potrjevanje zapisnika 2. seje Sveta NVO
2. Obravnava tem:
  - a. predstavitev Okvira dolgoročne podnebne politike Slovenije do leta 2050 (podnebni zakon in dolgoročna podnebna strategija)
  - b. Nacionalni energetske in podnebni načrt
  - c. drugi aktualni procesi s področja podnebnih sprememb
3. Razno

K 1. točki:

Člani potrdijo zapisnik 2. seje Sveta NVO z dne 07.05.2019.

Sklep 3/1

Potrdi se Zapisnik 2. seje Sveta NVO z dne 07.05.2018.

K 2. točki:

Minister Simon Zajc predlaga, da ker so člani sveta že prejeli gradivo (*»Informacija Vlade RS o pripravi okvira dolgoročne podnebne politike Slovenije«* in *»Stališče RS do Sporočila Komisije – Čist planet za vse; Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo«*)¹, začnejo neposredno s predlogi, kritikami, pripombami, pogledi NVO.

Barbara Kvas najprej glede okvira dolgoročne podnebne politike izrazi veselje, da so na MOP lotili te pomembne tematike, imajo pa pripombe predvsem na časovnico (cilj in hierarhija; logično je, da imaš najprej krovni dokument nato pa ostale, ožje usmerjene). Namreč vse se prelaga v naslednje leto, vsaj istočasno pa bi morala biti sprejeta strategija in NEPN (da so najprej postavljeni dolgoročni cilji,

---

¹ http://www.mop.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/8961/,
http://www.vlada.si/delo_vlade/sporocila_za_javnost/sporocila_za_javnost/article/32_redna_seja_vlade_rs_6_2590/ in
http://www.vlada.si/delo_vlade/dnevni_redi/dnevni_redi/article/32_redna_seja_vlade_rs_dne_23_maja_2019_62589/

da lahko potrem NEPN vzame v ozir, kaj je treba storiti do 2030), kljub temu, da so predvideni 5-letni ogljični proračuni; ki bi teoretično lahko še imeli pozitiven vpliv na sicer nezadostne cilje, ki so zastavljeni do 2030. V NVO se zavzemajo za cilj ogljične nevtralnosti do leta 2040 (in ne do 2050); za dosego tega pa bi moral razvite države več prispevati. Tako, da kar se cilja tiče bi morala biti Slovenija bolj ambiciozna in bi morala doseči večji napredek do 2030.

Senka Šifkovič Vrbica prav tako poudari obrnjen vrstni red sprejemanja dokumentov; NEPN bi moral biti sprejeti kot zadnji izmed teh dokumentov.

Gaja Breclj tudi poudari, da načeloma smo si vsi enotni glede pomembnosti sprejema teh dokumentov, a bodo vztrajali pri neto ničelnih emisijah toplogrednih plinov do 2040. Izrazila je tudi kritiko na MZI, ker se zavzema za precej prenizke cilje; NEPN pa je eden izmed bolj ključnih dokumentov in bo težko narediti stvari za nazaj, če do leta 2030 zadeve ne bodo narejene. Zato, pove Šifkovič Vrbica, so tudi poslali zahteve po ambicioznejših ciljih na vlado, da bi jo ozavestili o pravici do zdravega življenjskega okolja; vsekakor ne z željo, da je ta zahteva na koncu le posredovana MOP v odgovor, kar se je nato zgodilo, saj so dosedanja prizadevanja MOP glede podnebnih sprememb dobrodošla. Sami se bodo vsekakor vključevali v procese kjer lahko, zato so se tudi vključili v postopek CPVO za NEPN (status stranke v postopku).

Minister napove, da bodo zakon pripravili hitro in bi moral biti predvidoma jeseni vložen v DZ; pomembno je namreč, da imajo poslanci možnost in priložnost, da se seznanijo in opredelijo glede cilja, da je tako, tudi ob javni razpravi, dosežen širši konsenz. Saj ko imamo določen cilj lahko tudi začnemo z ukrepi.

Brecljeva tudi še izpostavi, da je pomembno za kakšen razvoj družbe se odločimo; vsi namreč izhajajo iz tega, da bo večja poraba energije, toda mi se lahko odločimo za manjšo porabo energije (ker vemo, kakšne bodo posledice za planet zaradi globalnega segrevanja, če nič ne ukrenemo).

Kvasova omeni tudi predstavitev IJS izhodišč za nacionalni energetske in podnebni načrt² iz katerega je razvidno, da glede na strukturo energije električna energija danes ne predstavlja največji del porabe, največ gre za toploto in za promet. Naše vprašanje ni torej samo, od kje bomo dobili dovolj za električno energijo, ampak tudi, kaj bomo naredili na področju toplote in prometa? Na področju toplote so rešitve znane, pri prometu pa ne moremo govoriti o mobilnosti brez preišljene prometne politike (npr. rešitev ni elektrifikacija celotnega voznega parka).

Glavni pogajalec Slovenije za podnebne spremembe **Zoran Kus** pove, da se strinja, da bi moral NEPN izhajati iz dolgoročne strategije; obrazloži, kakšen je bil postopek izdelave časovnice podnebne strategije. Najprej je bilo načrtovano, da bi bil prvi osnutek strategije pripravljen že konec leta, zakon bi bil jeseni, kar bi nato bilo dovolj časa, da bi lahko še ustrezno popravili NEPN skladno s strategijo. Vendar pa so postopki dolgotrajni in so zato morali časovnico spremeniti. Ta manko bodo reševali z ogljičnimi proračuni, konkretno z drugim, ki bo že moral izhajati iz dolgoročne strategije. Sedaj je prva stvar, ki jo mora narediti vlada na predlog MOP, ustanovitev MDS na ravni DS; ta skupina bo predvidoma začela z delom septembra, vodil jo bo DS Marko Maver - Šifkovič Vrbica predlaga, da bi bilo dobro za to skupino pripraviti posebno izobraževanje. V samem zakonu pa bodo pomembna določila, ki bodo zahtevala veliko usklajevanja za določitev ambicioznih ciljev. Potem ko je sprejet

---

² <https://www.energetika-portal.si/dokumenti/strateski-razvojni-dokumenti/nacionalni-energetski-in-podnebni-nacr/dokumenti/> in https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_predstavitev_mzi_maj_2019.pdf

zakon, se nato napiše strategija; vsako ministrstvo pa bo moralo pripraviti svoje poglavje, MOP bo koordinator dokumenta. Strategija bi morala biti gotova spomladi 2020, kar pomeni, da bi zamudili prvi ogljični proračun; se pa razmišlja o krajšem obdobju proračuna (4 oz. 5-letni konkretni; trenutno so po uredbi o energetske uniji, ki sledijo pariškemu sporazumu, predvideni najprej 10-letni ogljični »indikativni« proračuni; 10+5). Pogajanja za NEPN, ki vsaj prvotno najbrž ne bo dovolj ambiciozen, pa bodo tekla posebej; vsekakor pa bo moral NEPN vsebovati konkretne cilje. Poudari še, da tudi sicer v EU še ni možno videti konkretnih strategij, dokončnih dokumentov, so le osnutki; težava je bila predvsem v tem, da EK najprej ni želela pripraviti dolgoročno strategijo na ravni EU, kar je nato storila na zahtevo Evropskega sveta (najprej predstavitev vizije v Katowicach decembra 2018)³ – vse države pa morajo seveda sodelovati pri skupnem cilju. In zaradi te zamude imajo vsi sedaj težave, da morajo NEPN delati posebej.

Šifkovič Vrbica da v razmislek predlog, če bi morda Slovenija lahko bila zgled ostalim v EU? Ni dovolj samo doseganje ciljev in pa morebitne kazni EK. Vsak mora narediti svoje in ne moreš le gledati drugega; pri problematiki podnebnih sprememb npr. vemo, da poplava bo, treba bo zgraditi nasipe itd.; samo zdaj pa lahko ukrepamo. Težava pa je dejansko v tem, da je nevarnost posledic podnebnih sprememb še preveč abstraktna med prebivalci EU. Veliko dela je torej še potrebnega na osveščanju, da se bodo ljudje lahko poistovetili s to težavo, ki ima grozljive razsežnosti, in sami bolj angažirali. Kot dober primer ozaveščanja omeni NASA-ino časovnico ogrevanja Zemlje⁴. Razmišljati bi bilo treba tudi o t.i. točki nepovratka.⁵

Minister in vodja SOJ Maja Cestnik povesta, da tudi na MOP razmišljajo o tem, kako ljudem predstaviti razsežnost težave.

Brecljeva poudari, da je pri tem zelo pomemben skupen nastop vlade kot pomemben signal družbi, podjetjem itd.. Sicer pa tudi sami veliko delajo na komuniciranju, predvsem na projektih, ki da ljudem misliti (primer razstave Slovenija 50+)⁶.

Tanja Bolte (DzO) izpostavi, da je pri tovrstnih zadevah pomembno komuniciranje od zgoraj navzdol; pri tem kot primer dobre prakse omeni vladno službo za krožno gospodarstvo.

Minister poudari, da so pri tem pomembne tudi finančne spodbude. **Kus** pove, da se ocene v EU, koliko bi morale države nameniti sredstev, gibljejo okoli 1-2 odstotka BDP, kar za Slovenijo pomeni približno 1 milijardo sredstev za zeleno tranzicijo (to ni le za reševanje podnebnih sprememb, je tudi za železnice ipd.), za EU pa 400 do 500 milijard letno; seveda se nato postavlja vprašanje od kje bodo vzeli ta finančna sredstva, omeni primer zelenih (državnih) obveznic, potem je tu, pove Brecljeva, ukinjanje okolju škodljivih subvencij, Kvasova doda, da denar ne sme iti v zadeve, ki so zoper cilje.

Šifkovič Vrbica omeni tudi smiselno pripombo z delavnice podnebnega ogledala⁷, da se miselno odrekamo ETS sektorju (mimo ETS gre tako letalski in ladijski prevozi). Morda bi kot ukrep morale biti na ravni države neke kompenzacijske zahteve? Kus poudari, da je potrebno, da si države določijo skupen cilj (tako za ETS kot neETS).

Brecljeva predlaga, da bi MOP dal pobudo na MF za zeleno davčno reformo; da se nadaljujejo z delom MDS. Boltetova pove, da so ravno sedaj dobili prošnjo za imenovanje članov v MDS.

---

³ <https://cop24.gov.pl/>

⁴ <https://climate.nasa.gov/interactives/climate-time-machine>

⁵ <https://www.un.org/press/en/2018/gaef3500.doc.htm>

⁶ <https://www.umanotera.org/novice/odprtje-razstave-slovenija-50-v-ljubljani/>

⁷ <https://www.podnebnapot2050.si/>

Glede stališča RS do Komisije minister pove, da je obenem Slovenija pristopila tudi k delovnemu dokumentu o podnebjju za prihodnost Evrope/Non paper on Climate for the future of Europe.⁸ Dokumenta bosta predvidoma konec junija oz. v začetku julija obravnavana na Odboru za zadeve Evropske unije v DZ.

K 3. točki:

Brecljevo zanima v zvezi z obsežnim IRSOP pregledom vseh OVD, kjer je bilo ugotovljeno, da približno 2/3 imetnikov ni ravnala skladno z dovoljenjem, kako se je ministrstvo lotilo tega, saj tako veliko število kršitev lahko nakazuje na neko sistemsko napako? Tanja Bolte (DzO) pove, da poročila še obravnavajo, gre namreč za veliko število poročil; skladno s tem pa je pripravljena tudi že Uredba o skladiščenju trdnih odpadkov, ki gre sedaj po javni obravnavni v medresorsko usklajevanje.

Sklep 3/2

Naslednji termin seje Sveta NVO bo predvidoma v torek, 18.06.2019, ob 13. uri. Predstavniki NVO določijo temo do konca tedna (02. oz. 03.06.).

Svet se je končal ob 14.15 uri.

Zapisal:

Gregor Plantarič

Minister Simon Zajc

---

⁸ <https://www.permanentrepresentations.nl/documents/publications/2019/05/08/non-paper-on-climate-for-the-future-of-europe>